

La Humanitat

Any II : Núm. 266
Barcelona, divendres, 16 setembre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

Els sermons subversius

No deuen ésser tolerades certes actituds

Diu "Heraldo de Madrid":
"Una gran parte del clero está predicando la guerra civil por esos pueblos.
Hay curas que son peores enemigos del régimen que los militares monárquicos y los grandes de España.
En Villarobledo (Albacete) se desahogó uno de ellos días pasados, según telegrama que en otro lugar publicamos.
El alcalde, socialista, quiso echarle mano; pero el predicador de una cruzada contra la República consiguió escapar.
Y a falta del clérigo, se proponen al ministro sanciones contra la Junta de señoras que llevó al predicador. Lo procedente sería dar con éste y pedirle estrecha cuenta de sus actos; porque si no se castiga al verdadero culpable, no habrá quien se sienta con la autoridad moral que se precisa para castigar a los cómplices que pueda tener.
El Gobierno, para que no se diga que persigue a los religiosos, se desentiende más de lo debido de la propaganda que están haciendo. Y esta propaganda es precisamente la que está encendiendo la guerra civil.
Que acaten el régimen, como han hecho en todas partes y que hagan cuanto propaganda quieran del catolicismo; pero que el pulpito se convierta en una tribuna política para ir contra el Gobierno constituido, es algo intolerable."

COM S'ESCRIU LA HISTORIA

Les inexactituds de Geo London

Tothom que hagi seguit de prop la sospitosa activitat monarquizant de cert sector de la premsa francesa, no desconixerà pas la signatura d'aquest cronista, Geo London, mestre en el difícil art de condimentar gats per llebres i fer passar el "bou per bestia grossa".
Suara el primilati cronista es plany amargament de la trista sort que correran els "pobrets" grans d'Espanya, bon punt es vegin desposseïts dels seus enormes patrimonis. Geo London fixa en 300 el nombre de les presumptes víctimes i fa aspecte d'esgarriar-se per la seva sort.
No hi fa res que molts milions d'homes, dones i infants hagin sucumbit, en el curs de la història, de fam i de misèria, per l'exclusiu delictes de no haver nascut grans d'Espanya. Això a Geo el preocupa poc. Només el té concirós pensar en l'abolició del privilegi.
— Alguns d'aquests homes il·lustres quedaran pràcticament arruïnats — escriu Geo London. I cita, com a exemple, l'"excelentíssim" senyor duc d'Alba.

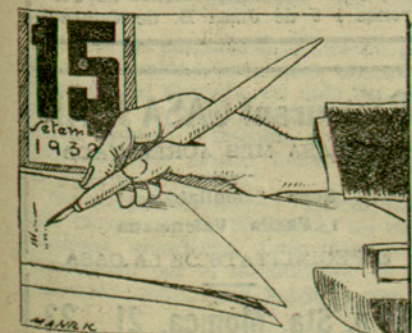
Geo London no sap — o si ho sap s'ho calla — que l'ex-duc d'Alba estava pràcticament arruïnat molt abans de produir-se els fets que comenta.
Es del domini públic que, sense la munificència del senyor Cambó, l'ex-ministre d'Estat de la segona Dictadura hauria conegut fa temps les roentors de la misèria.

Poc negoci farà la República — "micer" Geo London — amb incautar-se de les propietats de l'ex-duc, hipotecades, hiper-hipotecades i tornades a hipotecar. Qui sap si a fi de comptes la confiscació li serà una excel·lent manera de treure's del damunt el mort de la seva riquesa aparent.
Els cronistes "brillants" com Geo London farien bé de documentar-se una mica abans d'escriure les coses que escriuen.

DESPRES DE LA DISSOLUCIO DEL REICHSTAG

Un plebiscit contra el president Hindenburg

Berlín. — Segons el Servei de Premsa Socialista, els nacional-socialistes pensen prendre la iniciativa de fer un plebiscit per tal que el poble expressi la seva voluntat sobre el convenient rellevament del mariscal Von Hindenburg de les seves funcions de president del Reich.

Una signatura històrica

EL PACTE DE SAN SEBASTIAN

Diu el «Times» que els compromisos de San Sebastián i de Madrid, han estat complerts amb lleialtat

Londres. — El "Times", comentant la signatura de l'Estatut de Catalunya, diu que els compromisos de Sant Sebastià i de Madrid han estat complerts lleialment.

Els punts essencials del pla traçat es van desenrotllant, i el senyor Azaña en pot estar orgullós.

L'Estatut Català i la Llei Agrària són proves que el senyor Azaña es troba disposat a treballar fins al complet desenvolupament del programa legislatiu.

LES GRANS FIGURES DEL ROMANTICISME

El centenari de Walter Scott

El dia 21 del mes que som, farà els cent anys del traspàs d'aquest gloriós precursor del romanticisme, mestre de la literatura anglesa. La seva ciutat nadiua, Edimburg, prepara, amb aquest motiu, un seguit de solemnitats commemoratives.

Tota Escòcia ha volgut associar-se a la glorificació del seu novel·lista nacional. Sense incórrer en exageració, hom pot qualificar així l'eximí creador de "Rob-Roy" i "Ivanhoe". Cal creure, doncs, que la commemoració d'aquesta figura il·lustre que va influir poderosament durant més de trenta anys l'obra dels escriptors romàntics, serà digna de la seva alta significació artística i humana. Contemporani de Goethe i de Chateaubriand, la força del seu geni destaca amb claror pròpia al costat d'aquelles figures gegantines del segle XIXè. Com ells, Walter Scott pot ésser qualificat de precursor del romanticisme literari.

NOTES BIOGRAFQUES

Walter Scott va néixer a Edimburg el 15 d'abril de l'any 1771. Fill d'una família benestant, la seva salut precària fou causa que els metges li prescrivessin un llarg sojorn a muntanya. D'aquesta manera el seu talent natural va familiaritzar-se amb la poesia popular de les terres altes, amb les seves singularitats i el seu folk-lore. Més tard, tot això va saber jugar-ho a meravella en les seves obres cabdals.

Els seus ocis de convalescent, a Kelso, absorbiren amb millor profit que el legendari Alonso Quijano tota mena de literatura cavalleresca. D'aquestes lectures, es desprèn un dels aspectes més interessants de la seva ulterior obra literària, advocat a Edimburg, va tenir l'avinentesa de conèixer de prop la vida del poble i recollir del natural tota una sèrie de tipus curiosíssims que després trobarem reproduïts en el curs de les seves novel·les. Tanmateix, allò que li té el cor robat i l'atreu amb força irresistible, són els muntanyencs purs de les clans escoceses, amb els qual conviu sempre que pot i en cossa els trets característics i les velles històries, amarares de misteri.

Walter Scott, va emmaridar amb Carlota Carpenter, dama protestant, fugida a Escòcia amb la seva mare, amb motiu de la Revolució, i filla natural — sembla — del Duc de Devonshire. Va tenir-hi quatre fills, amb ells va viure feliç a Edimburg primer, després a una casa de camp del comtat de Selkirk, i finalment al castell d'Abbotsford, residència esplèndida que va presenciar els anys més agradables de la seva vida.

La fallida del seu editor Constable, va portar-lo a la ruïna. Directament interessat en els afers d'aquell, va trobar-se endeutat en 102.000 lliures esterlines, quantitat fabulosa en aquell temps. Això va obligar-lo a intensificar enormement el seu treball. El seu crèdit moral, tanmateix, restà intacte i Abbotsford "un romanç de pedra", segons un il·lustre visitant, hostatjà tot sovint viatgers de categoria.

Sofrenes i amargors, fatigues i fracassos polítics, malmeteren la salut del gran home. L'any 1831 va anar a Itàlia per tal de restablir-se, però Roma i Nàpols l'afebliren encara més. Sentint-se morir, volgué tornar a Abbotsford, i allà va traspasar, el 21 de setembre de 1932.

LA SEVA PRODUCCIO LITERARIA

El debut de Walter Scott foren simples traduccions de Goethe i Burger, les quals passaren inadvertides. L'any 1802, els seus "Cants de la frontera escocesa" obtenen un èxit tan falaguer que li és permès deixar el seu càrrec de "sheriff" per consagrar-se a la literatura. Segueixen els poemes següents: "El 'lai' del darrer menestral", balades i fragments lírics, i "Marmion", magistral evocació de la vida feudal escocesa. D'aquest mateix caràcter són "Don Roderic", "El lord de les illes", "El camp de Waterloo" i "Harold, l'intrèpid".

Però el verdader camp on l'esperava l'accés a la glòria era la novel·la. Tenia per fonts d'inspiració, ultra el paisatge únic i el folk-lore riquíssim de la seva terra, Shakespeare, Milton, el Tasso, l'Ariosto, Froissard, el "romancer" espanyol, les velles llegendes alemanyes. L'any 1814 aparegué "Waverley" sense indicació d'autor, i l'any següent, "Guy Mannering", signat, simplement, per "l'autor de Waverley". Segueixen "L'Antiquari", "Els puritans", "Rob Roy", "La Promesa de Lammermoor", i "Ivanhoe". El misteri que envolcallava la identitat de l'autor va fer créixer encara més l'entusiàstica acceptació d'aquestes obres.

En els darrers anys de la seva vida, per tal d'aixugar les resultants de la fallida del seu editor, va produir sense repòs a raó d'un o dos volums anyals, "Kenitworth", "Quintí Durwald", "El Monestir", "El Pirata", "La noia maca de Perth", "Contes d'un avi", totes elles novel·les extenses i molt ben treballades d'estil. Un crític dels més autoritzats ha dit, referint-se a l'obra de Walter Scott:

"Simple novel·lista, ha atalait la història del seu país amb ull més cert que cap historiador autèntic. Ha aconseguit donar a les escenes històriques, on es belluguen els seus personatges, molt sovint imaginaris, el més alt grau de realitat". Val a dir que Walter Scott també va conrear, amb èxit, els treballs de caràcter històric. Té publicades una "Història d'Escòcia", una altra "Història de la Literatura Anglesa", un recull d'assaigs sobre "Demonologia" i una "Vida de Napoleó", molt discutida pels francesos de la seva època. També va escriure innombrables articles periodístics.

A EDIMBURG, DINTRE POCS DIES...

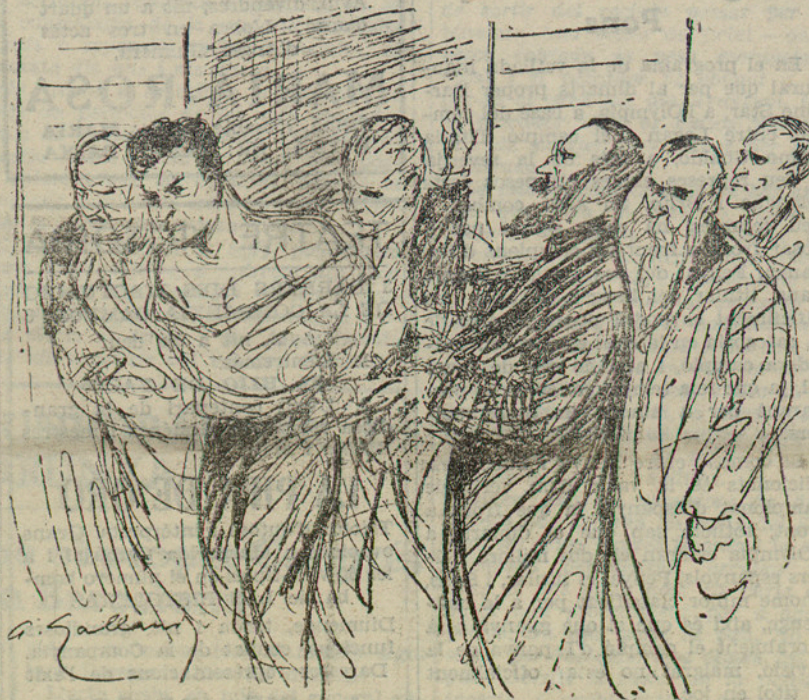
...mil infants de les Escoles de Waverley-Market participaran en el gran festival commemoratiu. Aquest consistirà, principalment, en la reconstrucció plàstica de gran nombre d'escenes i episodis extrets de les obres del gran novel·lista, així com de la seva pròpia vida. Com a acabament, el poble d'Escòcia reunit o representat a la vella Edimburg, tributarà un magnífic apoteosi a Walter Scott, en el qual figuraran tots els infants que hauran donat vida i moviment a les reconstruccions alludides. Es de creure que la vida intensa i l'escalf d'humanitat que traspuen totes les obres del gran romàntic, es comunicari a tots els cridats a donar-les semblança de realitat i en farà una comunió d'ànimes enfermades, freturoses de retre homenatge al cantor d'Escòcia i de tenir-lo, per unes hores, rediuvit en les seves produccions mestrioles, encarnació fidedigna de la seva ànima excepcional.

PELS MARS ARTICS

Una expedició soviètica víctima d'una catàstrofe

Praga. — Diuen de Moscou que la Companyia soviètica de navegació aèria Ossoaviachim, ha estat avisada per ràdio que els membres de l'expedició àrtica per a l'estudi d'un pas navegable per la mar de Carelle, han estat víctimes d'un accident.

Tres pilots i dos observadors han mort, i dos membres de l'expedició han pogut ésser salvats, amb greus cremades.

GORGULOV

l'assassí del president Doumer en el moment d'ésser conduït al patíbul

A FIGUERES

Un homenatge al diputat Antoni Xirau

Tal com estava anunciat, ahir, a Figueres, va celebrar-se un acte d'homenatge al diputat a les Corts Constituents i representant de Catalunya a la Comissió parlamentària d'Estatuts, senyor Antoni Xirau. L'acte va celebrar-se a les deu de la vetlla al teatre Municipal de l'esmentada població, constituint una grandiosa manifestació d'afecte i simpatia a l'homenajat i a l'ensens, una demostració d'adhesió a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Començà l'acte amb la lectura, pel popular figuerenc i diputat de la Generalitat senyor Puig Pujades, de les nombroses adhesions rebudes, de tot Catalunya, i seguidament, en un parlament ple de sinceritat, oferí l'homenatge a Antoni Xirau, en nom de la Comissió organitzadora, palesant els mereixements del jove diputat català, al seny i perseverància del qual es deu bona part de l'èxit assolit.

Parlà, a continuació, el secretari general d'Esquerra Republicana senyor Joan Tauler, fent un elogi del senyor Xirau, al qual dedicà paraules d'entrançable afecte.

El senyor Albert Galter, en representació d'"Empordà Federal", glossà la personalitat d'Antoni Xirau, posant de relleu la seva modestia i el seu tacte polític.

El nostre amic Lluís Capdevila feu també un atinat i merescut elogi de l'homenajat.
A continuació parlà el diputat senyor Miquel Santaló, alcalde de Girona, el qual palesà la positiva tasca parlamentària d'Antoni Xirau, inspirada en el seu amor a la República i a Catalunya.

El diputat senyor Lluís i Vallescà, company d'Antoni Xirau en la Comissió d'Estatuts, explicà l'actuació profitosa i difícil d'aquest en el sí de la

mateixa, afirmant que Catalunya li deu agraïment per la seva obra.

Parlà, tot seguit, adherint-se entu-

ANTONI XIRAU

siàsticament a l'homenatge, el governador civil de Girona senyor Claudi Admetlla.

Antoni Xirau, en mig d'aplaudiments entusiastes, s'aixecà per a agrair l'homenatge, que li compensa a bastament tota la tasca feta i totes les angúnies passades.

Acabà brindant per a la major grandesa de la nostra estimada Catalunya. Una xardorosa ovació coronà el seu parlament.

Al vi d'honor hi assistiren representacions de Barcelona i de totes les comarques gironines.

L'acte acabà a dos quarts d'una de la vetlla.